

nende Stjældsord. Blot et Exempel til. Jeg har i Krigen i 1864 tjent under en Lieutenant, der var stillet saaledes til sit Mandskab, at vi alle i høi Grad agtede ham, fordi han var en dygtig og modig Officer; jeg kan gaa videre og sige, at vi holdt af ham, vi elskede ham for hans rolige og bestemte, men saa menneskelige Optreden. Selv haarde Karle, som der kunde være imellem, hørte jeg mere end en Gang sige: Det er en Skam at gjøre den Mand imod, og jeg kan forsikre, at vi havde fulgt ham, hvor det end skulde være. Der var Lydighed, men den var ægte; den Slags Lydighed staar sin Prøve, naar det gjælder mere end en Parade. — Med Hensyn til det tredie Forslag — jeg nævnte jo tre — kan jeg fatte mig kort. Det er det Forslag, der er stillet af hele Udvalget om, at der efter § 138 skal tilføies en ny Paragraf, som gaar ud paa, at den Overmand, der ved Krusler eller paa anden Maade afholder en Menig fra at melde Et eller Andet eller besvære sig over Et eller Andet, skal straffes. Det er et overordentlig vigtigt Punkt, og jeg sætter megen Pris paa dette Forslag. Disse Knubs, Stød, Stjældsord o. s. v., som tidligere have fundet Sted, ere ogsaa til endnu, men, som jeg før sagde, er det bedre nu, skal det glæde mig, og det er vel Tilfældet. Der er dog endnu mange Lemninger fra gammel Tid og mange Myndighedsmisbrug. Jeg kunde, om jeg vilde, fremdrage mere end et Exempel, baade fra den ældre, fra den nyere og fra den nyeste Tid paa en daarlig Behandling af menige Rekruter; dog, det skal jeg lade være; men naar kun saa faa af disse Myndighedsmisbrug komme frem, er Grunden dertil, saavidt mit Kendskab strækker, væsentlig den, at de Menige ere hange for at melde. Man kan høre det blive sagt: Det er strengt, men vi maa hellere taale og lide; det varer dog ikke længe. De true med, at vi skulle komme til at fortryde det, og de have jo hundrede Maader at hæve sig paa, vi ville derfor hellere tie stille. — Det er kjædeligt, naar de skulle sige saaledes, undertiden i Forknyttelse; det er bedre, at Sligt kommer frem. Det er ogsaa slemt, naar de Menige saaledes skulle miste al Tro til de Foresattes Retferdighedsfølelse. Jeg vil derfor anbefale dette Ændringsforslag paa det Barmeste; jeg anser det for at være et meget vigtigt Punkt.

N. P. Jensen: Maatte jeg kun, forinden jeg udtaler mig om det, der har foranlediget mig til at bede om Ordet, gjøre den ogsaa korte Bemærkning til den ærede sidste Taler, at netop det, han hævdede som nødvendigt for et godt Samliv i Hæren, nemlig Kammeratfædet, omfattende Alle fra den Yngste til den Ældste, er den sejsomme Anskuelse, jeg har gjort gjældende, og jeg deler fuldstændig den Betragtning, at hvor man gjennemtrænges Alle, Lydende saa vel som By-

vende, af Kammeratfædet, der kommer Respekten af sig selv; men det er heller ikke Andet, der staar i den rare, gamle Anordning, jeg læste op af, end netop det, det ærede Medlem sagde. Det gjælder blot om at bringe det til Udøvelse; men Garantien for Udøvelsen ligger deri, at de højeste Myndigheder, hvis Pligt det er selv at give Exemplet, tillige vaage over, at Bestemmelserne komme til Udøvelse. Det var iøvrigt i Anledning af nogle Bemærkninger, som den høitærede Krigsminister fremsatte med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 46, at jeg bad om Ordet. Den høitærede Minister mente, at det dog maasse var muligt at finde enkelte Paragrafer i Loven, under hvilke denne Forfølelse, her var omtalt, kunde henføres. Den ærede Ordfører nævnte § 68, og jeg nævnte, at det skulde sigte til § 75; jeg tror, at ved Konferencen var det nærmest der, den høitærede Minister omtalte, at Forfølelsen havde Plads. Jeg kan nu ikke indrømme, at dette er Tilfældet, og maa derfor ønske, at Paragrafen bliver vedtagen. Den høitærede Minister udtalte endvidere, at det ikke var ganske heldigt, at man saaledes søgte at finde en enkelt Ting ud og stille den op, thi det var jo muligt, at der i Lovforslaget var andre Ting, man havde glemt. Den høitærede Minister vilde vel ikke fremsætte Exempler derpaa, men han troede dog, at dette var muligt. Jeg skal heraf tage Anledning til at minde om Ændringsforslagets Historie. Det refererer sig til en virkelig passeret Ting i Krigsaaet 1848. Det skete to Gange, at Hæren blev alarmeret imod den høitkommanderende Generals Onse, og der blev derfor i den Anledning givet Befaling i Overkommandoens Dagsbefaling til at sætte Livsstraf for den, der alarmerede uden den Høitkommanderendes Befaling. Det er saaledes ikke et Exempel, der er grebet hen i Veir og Bind, og de Oplysninger, jeg har givet, turde maasse tjene som Bevis for det Rigtige i at optage det i Loven. Jeg har af disse Grunde tilladt mig at stille Ændringsforslaget, og Udvalget har tiltraadt det.

N. Jensen (Skanderborg Amts 2den Valgkreds): Maatte det maa være mig tilladt at gjøre en kort Bemærkning til den ærede sidste Taler, ikke i Anledning af, hvad han nu fremkom med, men overfor hans Begrundelse af, at han ikke ønskede at faae Ændringsforslagene til § 120 vedtagne. Hans første Bemærkning, hvilken jeg betragtede som den væsentligste, var, at han, for saa vidt Ændringsforslaget under Nr. 72 a vedtoges, savnede et Thermometer til at bedømme Kulde- og Barmegraden mellem ham og de Undergivne, idet han mente, at der, naar de undlod at hilse, maasse kunde være Grund til at tage under Overveielse, om man ikke burde stille sig noget anderledes overfor dem end hidtil, og at man, hvis de hilste, maatte forudsætte, at der virkelig